

MOJ PUT U VJEČNOST*

Nurettin TOPCU

Nurettin Topçu je jedan od najvećih mislilaca i pisaca Turske. Umro je 1975. godine.

Znate već, prijatelji moji, da ste se, kada sam bio na smrti, okupili oko moje postelje. Netremice ste gledali u mene kao da prvi put vidite čovjeka koji umire. Ustvari, vi ste mene tada prvi put iskreno voljeli. A ja sam bio presretan, jer sam oko sebe prvi put vidio grupu ljudi ispunjenu iskrenom ljubavlju. To je trenutak koji čovjek proživi tek kad bude pred vratima smrti.

Kada sam se rastajao s vama, žudio sam za primjerenim životom, ali sam, istovremeno, osjećao da mi je dosadio vaš život ispunjen bolom i nesrećom. Bio sam umoran do nivoa na kojem sam osjećao potrebu da se izvučem iz svog bitisanja i da se, hiljadama godina, odmaram u prostranstvu Beskonačnosti. Uveče, nakon tri dana, kada sam blagu svjetlost oko sebe počeo doživljavati kao daleke zvijezde na nebu, i nakon što sam se oprostio sa svakim od vas pojedinačno, nasmiješio sam se Meleku Smrti koji je došao da me preuzme. Iako sam se rastao od svog tijela, sa sobom sam ponio neka njegova stanja. Vi ste, pak, s mojim tijelom radili ono što niste onda kada sam bio živ. Nadnijeli ste se nad njega i plakali. Vi mene niste mogli vidjeti, ali ja sam vas gledao. Kada ste moje tijelo spustili u zemlju od koje je nastalo, osjetio sam da se ono susreće sa novim životom, neuporedivim s bilo čim ranije. Osjetio sam da moje tijelo, koje je izmiješano sa zemljom, još nosi mnogo toga mojega. Susret s novim životom mu je donio slast kakvu ono u ranijem životu nikada nije iskusilo.

Vi ste plakali za mnom, jer niste mogli znati kuda sam otišao. Ja sam ionako živio život koji je bio poput ove smrti i, eto, moja nada se ostvarila. Dok sam bio među vama i sam sam se, poput vas, bojao smrti, jer sam vas volio i nisam želio od svih vas se rastati. Kada se nad mene nadnio Melek Smrti, niste primijetili smiješak na mom licu, a ja tada nisam mogao da vam kažem bilo šta o svom stanju.

Susret sa dragima

Moj prelazak sa vašeg svijeta je trajao samo jedan tren. Nakon što je pokopano moje tijelo, upitao sam Izaslanika: „Gdje sada idemo?“ On mi nije odgovorio: „Tamo gdje želiš“, nego mi je kazao: „Tamo gdje si želio.“ Potom je dodao: „Život koji si živio bio je samo priprema za tvoj istinski život ovdje. Ovdje ćeš naći samo ono što si tražio u ranijem životu.“ Upitao sam ga: „Hoću li naći baš sve što sam tražio?“ Kazao je: „Naći ćeš sve što si tražio s imanom, ljubavlju i zanosom, ono što si istinski tražio.“ Poželio sam da budem sa svojim roditeljima, s moje dvije drage i poštovane duše, koji su umrli prije mene. Kako sam ja tu svoju želju prenio i stavio mu na znanje, ne znam. On mi je samo, istog trena, rekao: „Sad si s njima.“ Zbunio sam se. Nisam mogao vjerovati svojim očima. Uistinu sam bio s njima. Bili su oni lično. Sredstva kojima sam se uvjerio u to i prepoznao ih, bila su hiljadu puta jača od dunjalučkih. A oni su bili u najljepšem i najpoželjnijem stanju. Izgledali su tako lijepo, kako sam mogao samo sanjati. Ali, jesam li ja to gledao očima, slušao ušima, dodirivao rukama? Nikako! Sredstva spoznaje su postala moja sposobnost putem koje sam vidio jače od viđenja okom, čuo bolje od slušanja uhom i imao dodir osjetljiviji od dodira rukom.

Velika Sudnica

Upitao sam svog Saputnika: „A kada ću doći pred Veliku Sudnicu?“ Reče mi: „Sada smo tu. Pogledaj oko sebe!“ Bili smo na ogromnoj poljani, kojoj kraja nema. Skupine ljudi, različitih identiteta i stanja, ispunjavale su to prostranstvo. U sredini je bila velika dvorana u koju su ulazili, i račun polagali, ljudi iz svih onih skupina, jedan po jedan. Kada bi nekome došlo vrijeme da bude pitan, glasnik bi njegovo ime prozvao ispred Sudnice, a on bi tamo, jezikom, licem, mesom i kožom priznao sve što je činio na Dunjaluku. Uopće nema potrebe za bilo kakvim svjedocima. Sve, ama svaki atom,

govori, kada dođe vrijeme da progovori. Sam događaj i samo djelo kazuje. Kada je došao red na mene, pozvali su me na mjesto polaganja računa, kojeg sam očekivao sa strahom i brigom. Moji grijesi su sami o sebi govorili, a ja sam se stidio. Oko mene su se okupili svi oni kojima sam ikad išta ružno učinio. Najviše sam se stidio onih kojima sam učinio nepravdu. Ah, nisam ni znao koliko sam nepravedan bio. Smatrao sam da sam milostiv i nježnog srca. Koliko sam samo nepravde nanio svojim jezikom ako nisam rukom, ili srcem ako nisam jezikom. Dio moga jada i bola tada je bila upravo žestina osjećaja stida koji sam imao u prisustvu onih kojima sam nepravdu učinio. Poželio sam da se prema meni činila nepravda na Dunjaluku umjesto što sam je ja činio, da sam na komade trgan radije nego što sam nekome našao učinio.

Vlasnik Velike Sudnice je gledao i vidio moje stanje. Stavio je moje grijeha na jedan tas Vage, a moj zanos i samilost na drugi tas. Prevagnuo je ovaj drugi, a ja sam obradovan Velikim Oprostom.

Vječni Svijet

Kada sam započeo moje putovanje Vječnim Svijetom kroz Vječne Vrtove, vidio sam da tamo svi žive u najljepšim i mome srcu najpoželjnijim stanjima. Čovjek je razgovarao sa svim stvarima, a sve je razgovaralo s njim. Jedan visoki zagrlio brdo, drugi teče s rijekom i istovremeno je promatra. Neki su pokriveni večernjim rumenilom, dok su drugi svoja krila otvorili prema povjetarcu, sjedeći na velikom izvoru, koji izvire na rubu šumarka, čije okruženje predivno miriše. Posmatraju prekrasne prizore i mirišu raznovrsne cvjetove, pokraj izvora koji izbijaju iz dubina, poput svjetlosti koja ključa. Pred njima su prizori o čijem viđenju su sanjali. Njihove nade o časnom društvu koje su priželjkivali cijelog svog života su se ostvarivale. Došli su do vječnog uživanja u stvarima koje su željeli i kojima su se nadali, a koje su, makar malo, kušali ili su ih željeli još na Dunjaluku. Na Dunjaluku su imali snage da svoja tijela prenesu u svijet duhovnosti, da gledaju u svijet suština, makar to bilo kroz maleni prozorčić. To su bili ruhovi, to su bile duše, koje su ibadet činile, ne iz straha ili iz običaja, nego sa razmišljanjem, ljubavlju, zanosom i čežnjom. Svjesno su se pripremali za ovaj Dan. Svako njihovo djelo i svaka aktivnost na Dunjaluku su bili ibadet.

Istina je da je Vječni Život nužni rezultat trajnog i upornog pripremanja na Dunjaluku, a nije prizor koji se u jednom momentu, iznenada, otkrije iza perda. Čovjek nastavlja sa istom onom djelatnošću pri kojoj je bio u momentu kad je prenesen Otuda. Djela koja smo činili do svoje smrti samo su korijenje za stablo koje izrasta nakon smrti. Grane i plodovi tog drveta su one vrste koju smo zasadili na Dunjaluku. Duša nastavlja da dozrijeva od tačke do koje je došla u trenutku smrti.

Pouka je da treba na ispravan način doći do smrti, ili kako to izražava jedan mudrac: „Znati kvalitetno umrijeti.“

Stvari koje sam vidio u svijetu duša, a koje su došle na obalu Mira, izvan su mogućnosti opisivanja. Vidio sam ljude i brda kako sijeje. Vidio sam potoke kako razgovaraju s ljudima i nude im ukuse svih pića, mada potreba za pićem tamo uopće ne postoji. Vidio sam duše koje su postigle svoju sigurnost, kako tespih čine sa kapljicama vode, koje su poput pahuljica snijega koje se prosipaju po njima. Vidio sam šumarke, u koje još od Ezela nikada nije kročila noga grijesnika, kako im se rubovi talasaju, i kako se s njima miješa zelena i rumena svjetlost, utonule u razmišljanja hiljada svjetova. Vidio sam sunca, od kojih svako spominje po jednu dobru dušu, koje žive u svijetu ispunjenom zanosom i čežnjom, u svjetovima koji imaju jasnoću znanja, toplinu ljubavi i prostranstvo nade.

Divote Dženneta

Ponekad je prizor ljepote nešto u što se utapaju svi svjetovi. Ponekad rađanje uspomena bude tako veličanstveno da sve nade prekrije svjetlošću sunaca, pošto bilo koji ibadet na Dunjaluku svaku stvar čini vječnom. Svijet Dženneta je mjesto za one koji su nalazili smiraj i odmor za dušu u sitnim stvarima, a nije za one čiji su zahtjevi bili brojni i bez kraja. Vidio sam da su strpljivi ovdje zauzeli najuzvišenija mjesta, najviše deredže. Kušao sam dio ove ljepote, mada u maloj mjeri, još na Dunjaluku. Istina je da su mi najsretniji momenti u dunjalučkom životu bili trenuci razmišljanja. Oni su bili vanjski izgled mog duševnog smiraja. Ovdje sam vidio rahmet kako se izliva sa visina kojima kraja nema po zemlji kojoj kraja nema. Prisustvovao sam druženjima peygambera i evlija. Vidio sam mudrost kosmičkih zakona, koji su jedinstveno čudo koje vi pokušavate spoznati na Dunjaluku. Bio sam svjedok podjeli Božanske Pravde ovdje, na mjedanu Kadera. Iako ste se vi prema njoj nemarno odnosili ova Pravda je na Dunjaluku podijeljena na najbolji način. S potpunom ljubavlju i uživanjem sam razmišljao o dobru koje leži iza svakog istinskog djela. Saznao sam da je Dunjaluk, kojeg vi smatrate kućom nesreće i bola, samo prolaz za Providnost i Mudrost. Odmorio sam se na mostu koji vodi od duše do Allaha. Riješio sam se ubitačne samoće. Riješio sam se one samoće koja mi je bila najvećom patnjom na Dunjaluku, koja me je raskidala i dijelila između svega postojećeg, koja me je odvajala od mene samoga.

Ja tamo među vama nisam imao istinskog prijatelja. Među vama sam živio usamljen. Zarobljenik patnje. Bio sam sâm noću i sam danju, od djetinjstva do smrtne postelje, u svojoj sobi i među ljudima, kada sam bio varan i kada sam bio hvaljen, među strancima i među voljenima. Samoća je bila moja bolest od koje nije bilo lijeka na Dunjaluku. Međutim, ja sam je proživljavao i stalno priželjkivao smrt, da je se riješim. Eto, to je bila bolest koje sam se tek ovdje riješio.

Čežnja za Allahom

Na kraju sam se silno zaželio Rabba, Koji mi je omogućio da stojim pred Njim mnogo puta na Dunjaluku, bez muke i čekanja. Uпитao sam svog saputnika Meleka, koji se u tom trenutku pojavio kraj mene: „Gdje je On?“ Uпитao je: „Zar Ga ne vidiš?“ Kazao sam: „Stvorenja koja vidim su ista ona koja sam gledao na Dunjaluku, samo su sad u savršenom obliku i vječna, ali gdje je njihov Gospodar? Sve ima svog vlasnika, a ja tražim Vlasnika svega ovoga.“ Međutim, moj vodič me ušutka, kao da je želio da se ne izlažem poniženju, jezikom koji je bio mješavina samilosti, začuđenosti i prijetnje: „Jesi li lud? Zar ovdje može biti išta drugo osim Njega?“ Pred ovim upozorenjem sam se povratio: „Tako je! U svemu je On, On, On, što ranije nisam zapažao. Sve postojeće je prožimao pogled Njegove svemoći. Nalazio sam se u Uzvišenoj Sveprisutnosti. Zadrhtao sam silovito i izgovorio: „Gospodaru!“ Čulo se: „Reci!“

Nisu to bile riječi. Ne kao čovjekove. Bilo je to nešto poput osjećaja, beskrajnih, poput moći, beskonačne. Nema tu vremena ni mjesta, nema novog i starog, nema rođenja ni smrti, nema drugačijeg ni istog, nema početka ni kraja, nema uzroka ni posljedice, nema negacije niti sumnje. Bio sam sretan i radostan. Bila je to radost poput one koju ima neko ko se rodio za vječnost, radost kakve nema na Dunjaluku. Nema glasa, nema drhtaja, nema uzroka. Kao da su sva stvorenja stvorena u tom trenutku. Kao da se iz mene prelijeva sva radost i ispunjava stvorene svjetove.

U kakvom sam stanju ranije bio? Gdje sam bio? Sve sam to zaboravio, sve izbrisao. I sebe sam izgubio u svijetu u kojem je izbrisano i vrijeme i mjesto. Tu je bilo samo jedno, samo Jedna Istina – ON!

Sa arapskog jezika preveo
Sead Seljubac